

Forslag til verneforskrift for Østmarka friluftslivsområde

§ 1. Formål

Formålet med vernet er å bevare de naturopplevelsesverdiene som gjør at området har særskilte kvaliteter for friluftslivet og å bevare et mye brukt friluftslivsområde uten større inngrep og tilrettelegging.

Friluftslivsområdet er et større, sammenhengende og mangfoldig skogsområde i lavlandet i Sørøst-Norge med stor variasjon i skogstruktur, topografi og landskapsrom. Området har store natur-, kulturmiljø- og kulturhistoriske verdier som er med på å gi landskapet dets særpreg. Det egner seg godt til naturfaglig forskning og til undervisningsformål.

Det skal samtidig tas hensyn til bruk av friluftslivsområdet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt over.

§ 2. Geografisk avgrensning

§ 3. Vernebestemmelser

I friluftslivsområdet kan det ikke iverksettes tiltak som vesentlig kan endre områdets verdi som friluftslivsområde, jf. § 1. I friluftslivsområdet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, skal ikke skades eller ødelegges. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra friluftslivsområdet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelser. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Området er vernet mot ethvert tiltak som kan endre friluftslivs- og naturopplevelsesverdiene, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., framføring av luftledninger, jordkabler, kloakkledninger, bygging av veier, drenering eller annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- d. Det er forbudt å skade eller ødelegge kulturminner. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

§ 4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. plukking av bær, matsopp og vanlige planter til eget bruk
- b. bålrensning med tørrkvist eller medbrakt ved i samsvar med gjeldende lovverk
- c. fjerning av vegetasjon inntil 10 meter fra bygninger
- d. felling av enkelttrær som kan gjøre skade på bygninger
- e. hogst av ved på private hytteeiendommer til eget bruk på hytter i friluftslivsområdet

- f. beiting
- g. jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk
- h. felling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk
- i. vedlikehold av eksisterende veier, bygninger, anlegg og innretninger
- j. vedlikehold av stier og løyper inkludert merking, skilt, bruer, klopper, kavler og liknende
- k. begrenset utvidelse av eksisterende stier og løyper som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet
- l. drift og vedlikehold av eksisterende dammer
- m. drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i eller inntil verneområdet
- n. oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnittet, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig
- o. utplassering av poster for turorientering, orienteringsløp samt kjentmannsposter, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt med forvaltningsmyndigheten hvor omfang, område og tidspunkt for aktivitetene drøftes
- p. oppbevaring av robåt, kajakk og kano.

§ 5. Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til naturopplevelsesverdier, vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I friluftslivsområdet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorisert ferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder landing og start med luftfartøy.
- b. Det er forbudt å bruke droner, motordrevne modellfly og bakkegående og andre ubemannede motoriserte innretninger.
- c. Sykling og bruk av hest er tillatt på veier og stier.
- d. Organisert bruk av hest er kun tillatt på veier.
- e. Bruk av friluftslivsområdet til større arrangementer er forbudt.

§ 6. Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. turorientering og orienteringsløp, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt med forvaltningsmyndigheten hvor omfang, område og tidspunkt for aktivitetene drøftes
- b. terrengløp på sti, dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet
- c. skirenn i eksisterende skiløyper markert på temakart for løyper
- d. bruk av elektrisk sykkel på stier og veier
- e. bruk av motordrevne, lette redskaper
- f. nødvendig motorferdsel på veier markert på vernekart
- g. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring

- h. nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring av skiløyper markert på temakart for løyper
- i. nødvendig motorferdsel i forbindelse med uttransport av felt elg, hjort og villsvin med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget
- j. nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten
- k. nødvendig bruk av drone i forbindelse med drift og oppsyn med eksisterende energi- og kraftanlegg i eller inntil verneområdet
- l. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av målestasjoner for grunnvann over Romeriksporten
- m. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende dammer ved Langvann, Lutvann, Igletjern og Kroktjern
- n. landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi tillatelse til:

- a. oppsetting av skilt og merking av stier og løyper
- b. bygging av bruer, legging av klopper, kavler og liknende
- c. omlegging eller utbedring av eksisterende stier og løyper, samt anleggelse av nye stier og løyper
- d. etablering av nye klatrefelt
- e. ombygging og mindre utvidelser av eksisterende bygninger, anlegg og innretninger
- f. gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade
- g. rivning av gamle bygninger, anlegg og innretninger, og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk
- h. tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk, herunder kalking av vassdrag
- i. oppsetting av gjerder og utsetting av saltstein i forbindelse med beite
- j. oppsetting av viltkamera
- k. istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner og kulturlandskap
- l. hogst av ved til andre hytter i friluftslivsområdet enn de som er nevnt i § 4 bokstav e
- m. rydding av utsiktspunkter
- n. avgrenset bruk av friluftslivsområdet til større arrangementer, herunder gjennomføring av Terrengsykelrittet i trasé markert på temakart for Terrengsykelrittet
- o. bruk av innretninger som nevnt i § 5 annet ledd bokstav b til andre formål enn fritidsformål
- p. oppgradering og fornyelse av kraftledninger som ikke faller inn under § 4
- q. nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftledning
- r. bruk av beltekjøretøy på vinterføre, motorbåt eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter
- s. nødvendig uttransport av felt elg, hjort og villsvin med annet kjøretøy enn lett terrenggående beltekjøretøy som nevnt i § 6 annet ledd bokstav i
- t. nødvendig motorferdsel i forbindelse med oppkjøring av skiløyper som ikke er markert på temakart for løyper
- u. nødvendig motorferdsel for varig bevegelseshemmede
- v. nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 bokstav i, j og k og § 7 bokstav c, e, f, g og h
- w. øvingskjøring for formål nevnt i § 6 første ledd.

§ 8. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider vernevedtakets formål, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det kan ikke gis dispensasjon til tiltak som vesentlig endrer områdets verdi som friluftslivsområde.

§ 9. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller fremme formålet med vernet. Slik skjøtsel skal foregå i henhold til forvaltningsplan godkjent etter § 10.

§ 10. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, besøkshåndtering, tilrettelegging og gjennomføring av skjøtsel i friluftslivsområdet. Forvaltningsplanen kan være felles for tilgrensende verneområder. Forvaltningsplanen skal godkjennes av verneområdestyret.

§ 11. Forvaltningsmyndighet

§ 16. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.